

Seriositat

La seriositat no està de moda. Té mala premsa i, segons com, està mal vista. És com si visquéssim atrapats en una mena de dictadura de la felicitat aparent, de la banalitat permanent.

Tothom s'ha de mostrar content. Sempre. Només cal que mireu qualsevol compte d'Instagram. Només cal que us fixeu en les fotografies de cartells publicitaris, en els de propaganda electoral o en els de la majoria de campanyes institucionals. Només cal que engegueu el televisor i feu un cop d'ull a qualsevol programa d'entrevistes en hora de màxima audiència. De fet, només cal que us poseu davant d'un objectiu i, si no feu una rialla d'orella a orella, el mateix fotògraf us dirà allò de "Lluíííis" per arrencar-vos ni que sigui un lleu somriure.

És com si sortir seriós en una fotografia et convertís en un ésser estrany i sorrut quan, en realitat, és en la més íntima seriositat que els humans acostumen a passar la major part del dia. La seriositat, de fet, diria que deu ser el nostre estat natural. Per què l'amaguem, doncs, quan hem d'enregistrar la nostra imatge per a la posteritat? L'escriptor Quim Monzó, sigui per integritat o per dur la contrària, sempre s'ha rebel·lat en contra d'aquesta convenció moderna i els seus retrats (algun dels quals ha esdevingut icònic,

especialment els que li ha anat fent Pedro Madueño) el mostren amb un aire seriós que de vegades fins i tot ratlla o reflecteix un cert posat de mal humor.

No fa gaire, motivat per l'amistat que m'ha unit des de fa anys amb l'escriptor manresà Josep Tomàs Cabot, vaig revisar una entrevista que li van fer fa prop de cinquanta anys amb motiu de l'estrena de l'adaptació televisiva d'una de les seves novel·les, *Piquet d'execució* (1976). L'entrevista l'han penjada, aquest estiu, a la plataforma de Televisió Espanyola. Em va sorprendre la circumspècció formal amb què tant l'entrevistador com l'entrevistat enraonen durant els deu minuts que dura el document. Si fos avui, segur que haurien sucumbit a la consigna de la rialla permanent. Busqueu entrevistes dels anys seixanta i setanta a escriptors, cineastes o directors teatrals. Alguns –com Pere Calders– es mostraven enriolats, és cert. Però perquè era el seu tarannà, no pas per cap convenció imposada. Us ve al cap, en canvi, alguna imatge de Salvador Espriu somrient? O de Carles Riba? O de Josep Maria de Sagarra? O de Camilo José Cela? De tots ells en trobaríeu alguna, però l'hauríeu de buscar entremig d'un gavadal de retrats en què apareixen amb posat seriós.

De vegades penso en la majoria d'animals que, com els gossos, no saben somriure i als quals, per tant, ningú no exigeix una rialla quan s'han de posar davant d'una càmera. Són, en certa manera, afortunats. I no em digueu que no hi surten elegants, a les fotografies.

